

УДК 021.2:[004.5:316.772]:304.2
DOI: 10.31866/2616-7654.9.2022.259153

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕДІАПРОСТІР СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ: АКСІОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Світлана Хрущ,
заступниця декана факультету
дистанційного навчання,
асистентка кафедри комп'ютерних наук,
Київський національний університет
культури і мистецтв
(Київ, Україна)
e-mail: svektor.ua@gmail.com
ORCID: 0000-0001-9349-7762

Метою дослідження є окреслення аксіологічних орієнтирів функціонування інноваційного медіапростору сучасної бібліотеки.

Методологія дослідження базується на сукупності загальнонаукових методів узагальнення, систематизації і прогнозування. Гіпотетичний метод дав змогу на основі ціннісного підходу у бібліотекознавстві сформулювати визначення «інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки».

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні ціннісного підходу до створення і функціонування інноваційного медіапростору сучасної бібліотеки; запропоновано авторське визначення поняття «інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки» – це сформована у процесі цифрових трансформацій бібліотеки сукупність техніко-технологічних та програмних засобів бібліотечної діяльності, спрямованих на задоволення інформаційних і соціально-комунікативних потреб громадян, зумовлених їх професійною, громадською діяльністю, навчанням, дозвіллям, побутом, завданнями особистісного зростання та спілкування.

Основні висновки дослідження. В умовах цифрових трансформацій бібліотек актуальними залишаються питання уникнення технологічного детермінізму та необхідність адаптації гуманістичної функції бібліотеки до інноваційних перетворень.

Техніко-технологічну та соціально-комунікативну складові інноваційного медіапростору сучасних бібліотек слід розглядати у взаємозв'язку і взаємовпливі відповідно до аксіологічних орієнтирів функціонування бібліотеки, поміж яких і реалізація соціальних, освітніх, просвітніх, ціннісно-орієнтаційних, морально-етичних, меморіальних, екологічних, рекреаційних функцій.

Теоретико-методологічною основою дослідження питань впровадження цифрових технологій у бібліотеках є ціннісний підхід, який полягає у спільному вивченні гуманітарних (призначення бібліотеки) і технологічних (способів реалізації призначення бібліотеки) проблем.

З огляду ціннісного підходу інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки – це сформована у процесі цифрових трансформацій бібліотеки сукупність техніко-технологічних та програмних засобів бібліотечної діяльності, спрямованих на задоволення інформаційних і соціально-комунікативних потреб громадян, зумовлених їх професійною, громадською діяльністю, навчанням, дозвіллям, побутом, завданнями особистісного зростання та спілкування.

Ключові слова: інновації, бібліотека, медіапростір, ціннісний підхід.

ВСТУП

Трансформації бібліотеки відбуваються сьогодні у напрямі інноваційних перетворень технологічних умов її існування.

У межах національного проєкту із цифрової грамотності Дія. Цифрова освіта реалізується проєкт Міністерства цифрової трансформації України та FAVBET «Цифровізація бібліотек». Проблеми, які він має вирішити:

- доступ до безкоштовного користування комп'ютерною технікою в бібліотеках, який скоротить цифровий розрив;
- наявність техніки в бібліотеках, що дозволить їм іти в ногу із часом, оцифровувати архівні фонди та бути актуальними для відвідувачів.

Як зазначається, завершення проєкту стане реальним кроком до масштабного перетворення бібліотек по всій країні на сучасні хаби цифрової освіти, де навчання відбувається впродовж життя (підхід *life long learning*) ("Проєкт Мінцифри", 2021).

Водночас актуальним залишається питання уникнення технологічного детермінізму та необхідність адаптації бібліотеки до інноваційних перетворень.

Часом у експертному та науковому середовищі, а також у висловлюваннях споживачів міркування про медіапростір сучасної бібліотеки в інноваційному контексті концентруються насамперед на сучасних інформаційних технологіях та програмних засобах, в яких вони бачать сенс «бібліотеки майбутнього». При цьому поза увагою залишаються основні цінності бібліотечної діяльності – освіта, просвіта, ціннісно-орієнтаційні, морально-етичні, меморіальні, рекреаційні функції, для реалізації яких, власне, й формується інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки.

Актуальність окреслення аксіологічних орієнтирів інноваційного медіапростору сучасної бібліотеки полягає у наявності суперечності між «техніко-технологічним» підходом до розуміння поняття «інноваційний медіапростір» і концептуальним визнанням аксіологічною основою бібліотеки людиноцентричну парадигму її існування у задоволенні соціально-комунікативних та інформаційних потреб.

ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДҐРУНТЯ

Підходи до поняття «медіапростір» у наукових публікаціях різняться відповідно до того, у межах яких наук здійснюється дослідження.

Поняття «медіапростір» було запропоновано Р. Стултсом (Stults, 1986) у 1980-х рр. і визначено ним як електронні умови, в яких групи людей можуть працювати разом, навіть якщо вони не перебувають в одному й тому ж місці в один і той же час. У медіапросторі люди можуть створювати в реальному часі візуальні та звукові середовища, які охоплюють фізично розподілені площі. Вони також можуть контролювати запис, доступ та відтворення зображень і звуків із цих середовищ.

У статті В. Конах (2015) зазначається, що осмислення поняття «медіапростір» було започатковано в соціологічних та психологічних підходах, а надалі його визначення було здійснено через культурологічний, філософський, геополітичний та інші підходи. Базою сучасного медіапростору дослідницею визначено новітні ІКТ, які функціонують за рахунок технічних засобів відтворення інформації та являють собою систему, організовану за мережним принципом, а його головними ознаками є мобільність, конвергентність та інтерактивність.

Формування інноваційного медіапростору діяльності сучасної бібліотеки безпосередньо пов'язане із впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій і невіддільне від соціокультурної місії бібліотеки та гуманістичної ідеї її призначення.

На гуманістичні проблеми впровадження цифрових технологій у бібліотеках науковці звертали увагу від початку активізації цього процесу. Теоретико-методологічні основи дослідження означеної проблеми в українському науковому дискурсі було закладено у працях А. Чачко (2000, 2003). Відомою вченою у галузі бібліотекознавства був запропонований *ціннісний підхід*, який визначався дослідницею як аналіз гуманітарних (призначення бібліотеки) і технологічних (способів реалізації призначення бібліотеки) проблем.

Проблематика інформатизації бібліотек порушувалась і в інших дослідженнях. Так, у статті О. Матвієнко (2006) наголошувалось на необхідності уникнути розвитку процесів інформатизації бібліотек у руслі *технократичних установок*. Зазначалось, що в умовах інформатизації центральне місце повинно належати відродженню *гуманістичної сутності бібліотеки*, закріпленню пріоритету її культурної місії, спрямованої на забезпечення прямого і постійного доступу до інформації всіх категорій користувачів. У ситуації існування різних форм інформаційної нерівності соціокультурні функції бібліотеки, в тому числі культурно-просвітницькі і культурно-дозвілєві, залишаються так само важливими, як і в інші періоди соціально-культурних зламів у розвитку суспільства. На аксіологічні пріоритети сучасної бібліотеки в умовах цифрових інновацій звертається увага також у роботі О. Матвієнко і М. Цивіна (2021a), де автори застерігають від зміни ціннісних орієнтирів бібліотеки через цифрову трансформацію бібліотечної справи.

У публікації О. Воскобойнікової-Гузевої (2014) проаналізовано конфлікт технократичних і гуманістичних ідей у бібліотекознавстві та практичній роботі бібліотек і акцентовано увагу на важливості збереження гуманістичних підходів до розвитку сучасної бібліотеки в період модернізаційного, техніко-технологічного розвитку та загальної глобалізації.

Можливість розглядати техніко-технологічну, інформаційно-ресурсну та соціально-комунікативну складові інноваційного медіапростору сучасних бібліотек у їх взаємозв'язку і взаємовпливі відповідно до аксіологічних орієнтирів функціонування надають напрацювання цифрової гуманітаристики (Digital Humanities). Міркування щодо цифрової гуманітаристики – наукового напрямку, який розвивається на стику обчислювальної техніки та гуманітарних дисциплін і мистецтв, міждисциплінарних галузей культури, комунікації та бібліотечно-інформаційних наук, – викладено у публікаціях Т. Ярошенко та С. Чуканової (2018).

Представлений аналіз публікацій, які стосуються підходів до розуміння поняття «медіапростір», ціннісного підходу до розгляду гуманітарних і технологічних проблем функціонування бібліотеки в умовах цифровізації не вичерпує змісту усього предметного поля досліджень, однак надає теоретико-методологічне підґрунтя для досягнення поставленої мети.

Метою статті є окреслення аксіологічних орієнтирів інноваційного медіапростору сучасної бібліотеки.

МЕТОДИ ТА МАТЕРІАЛИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У дослідженні було застосовано сукупність загальнонаукових методів узагальнення, систематизації і прогнозування. Гіпотетичний метод дав змогу на основі ціннісного підходу у бібліотекознавстві сформулювати визначення «інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки».

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У контексті застосування інноваційних медіазасобів до бібліотечної діяльності відповідно до ціннісного підходу до бібліотечної справи слід згадати термін «*бібліотечний гуманізм*», який розуміють як світоглядну систему гуманістичних ідей та похідних від неї відносин між людьми, які беруть участь у процесах створення інформаційно-бібліотечного продукту та надання бібліотечних послуг. Бібліотечний гуманізм реалізується у сфері професійної бібліотечної діяльності, а бібліотека розглядається як соціально-інформаційний і культурний центр гуманістичної культури та книжності з вільним доступом локальних і віддалених користувачів до його документних фондів і відповідною формою спілкування читачів і співробітників бібліотеки, що будується на принципах гуманізму (людина як вища цінність суспільства має право на свободу, вільний розвиток своїх здібностей і творчих можливостей, а суспільні відносини ґрунтуються на взаємоповазі, справедливості, співчутті, взаємодопомозі членів суспільства тощо) (Соколов, 2017).

У сучасних умовах розвиток бібліотек відбувається у напрямі створення комфортних високотехнологічних громадських просторів – інноваційних медіацентрів, а принципи бібліотечного гуманізму реалізуються у заходах, пов'язаних із освітою та просвітою у галузі цифрової культури, цифрової грамотності і подолання цифрової нерівності.

Останнім часом до концепції модернізації бібліотеки додалось поняття «*бібліохаб*».

За відсутності унормованих визначень цього терміна працівники бібліотек шукають власні підходи до його окреслення.

Так, на сайті Запорізької обласної наукової бібліотеки наведене таке визначення: «Ми розглядаємо бібліохаб як сучасний багатофункціональний, вільний і доступний бібліотечний простір для спілкування, соціальних ініціатив, особистісного розвитку, навчання, творчості та активного дозвілля. Він слугує підвищенню рівня освіченості та культури спільноти, соціальній взаємодії і згуртованості громади. Тут члени громади можуть цікаво та корисно проводити час, розробляти спільні проекти, обговорювати актуальні для них теми, розвиватися та самовдосконалюватися. Бібліохаб – це епіцентр соціокультурних подій, інформаційний центр, територія креативного навчання, самовираження і комунікації, спілкування та дозвілля, майданчик громадянської активності членів громади» (Мажара, 2021).

Зазначимо, що аналіз сайтів бібліотек, які презентують свою діяльність із використанням цього терміна, свідчить, що підходи до створення бібліохабів акцентують на наявності медіазасобів для задоволення потреб користувачів.

Концепції розвитку SMART-бібліотек («розумних бібліотек») як сучасного технологічного феномену, спрямованого на задоволення соціальних потреб, є мейнстрімом у сучасних дослідженнях та презентаціях бібліотеками просторів своєї діяльності. Новизна тематики характеризується браком загальноприйнятих ви-

значень цього терміна, отже, окреслення функцій SMART-бібліотек суттєво різняться. Не наводячи усі наявні у публікаціях підходи, зазначимо, що імпліцитною складовою у них є визначальна роль сучасних медіазасобів.

Актуальними у діяльності сучасних бібліотек є консультаційні послуги з подолання цифрової нерівності та реалізації цифрової освіти громадян, що потребує наявності цифрових засобів навчання та компетентних фахівців-консультантів, завдання підготовки яких постає перед системою освіти.

Досліджуючи діяльність бібліотек у цифровому середовищі, фахівці зазначають, що бібліотечний сервіс дедалі більше зосереджуватиметься навколо задоволення індивідуальних інформаційних потреб читачів – індивідуальних (виробничих, побутових, культурних, інформаційних) запитів (Онищенко, 2019).

У контексті активної цифровізації бібліотек необхідним є баланс техніко-технологічної та гуманітарної її складових. Аналіз публікацій дослідників і підходи до розуміння медіапростору як системи «електронних умов» (інформаційно-комунікаційних технологій), які дають можливість групам людей працювати разом, дає змогу формулювати поняття «інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки», базуючись на ціннісному підході. Такий підхід є теоретико-методологічним підґрунтям подальшого окреслення і несуперечливого вирішення гуманітарних (призначення бібліотеки) і технологічних (способів реалізації призначення бібліотеки) проблем.

Інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки – це сформована у процесі цифрових трансформацій бібліотеки сукупність техніко-технологічних та програмних засобів бібліотечної діяльності, спрямованих на задоволення інформаційних і соціально-комунікативних потреб громадян, зумовлених їх професійною, громадською діяльністю, навчанням, дозволяям, побутом, завданнями особистісного зростання та спілкування.

У зв'язку з необхідністю формування балансу та інтеграції предметних полів ІТ-діяльності та бібліотечної справи у процесах формування інноваційного медіапростору сучасних бібліотек слід звернутись до системи освіти, яка формує сучасного бібліотечного фахівця для діяльності в умовах цифрових трансформацій. Так, аналізуючи сучасні освітньо-професійні програми «цифрового спрямування» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», О. Матвієнко і М. Цивін (2021b) пропонують впровадити у навчальний процес дисципліни «Цифрова гуманітаристика», «Цифрове кураторство», «Цифрова наукова комунікація», «Цифрова видавнича діяльність бібліотек», «Етика діяльності у цифровому середовищі». Означені дисципліни, маючи у назві термін «цифровий», у своєму змісті акцентують гуманітарну складову цифровізації бібліотек, базуючись на аксіологічних принципах їх існування.

Загалом слід зазначити, що формування інноваційного медіапростору сучасної бібліотеки є складним поліфункціональним завданням, має формуватися шляхом проектного ІТ-менеджменту із безпосереднім залученням до реалізації проекту практиків бібліотечної діяльності та бібліотекознавців-науковців.

ВИСНОВКИ

В умовах цифрових трансформацій бібліотек актуальними залишаються питання уникнення технологічного детермінізму та необхідність адаптації гуманістичної функції бібліотеки до інноваційних перетворень.

Техніко-технологічну та соціально-комунікативну складові інноваційного медіапростору сучасних бібліотек слід розглядати у взаємозв'язку і взаємовпливі відповідно до аксіологічних орієнтирів функціонування бібліотеки, поміж яких і реалізація соціальних – освітніх, ціннісно-орієнтаційних, морально-етичних, меморіальних, рекреаційних функцій.

Теоретико-методологічною основою дослідження питань впровадження цифрових технологій у бібліотеках є ціннісний підхід, який полягає у спільному вивченні гуманітарних (призначення бібліотеки) і технологічних (способів реалізації призначення бібліотеки) проблем.

З огляду ціннісного підходу інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки – це сформована у процесі цифрових трансформацій бібліотеки сукупність техніко-технологічних та програмних засобів бібліотечної діяльності, спрямованих на задоволення інформаційних і соціально-комунікативних потреб громадян, зумовлених їх професійною, громадською діяльністю, навчанням, дозвіллям, побутом, завданнями особистісного зростання та спілкування.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

- Воскобойнікова-Гузєва О. В. Гуманістичні та технократичні підходи до побудови стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери. *Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку цифрових інформаційних ресурсів* : Міжнар. наук. конф., Київ, 8–10 жовт. 2013 р. / Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/102> (дата звернення: 07.05.2022).
- Конах В. К. Виникнення та еволюція поняття «медіа-простір» в науковій думці. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія*. 2015. № 2. С. 112–129.
- Мажара Л. Бібліохаб як сучасний бібліотечний простір. 20.09.2021. URL: <https://zounb.zp.ua/resource/zaporizhkyu-kray/zaporizhzhya-bibliotechne/fahova-osvita/biblioHab-yak-suchasnyj-bibliotechnij-prostir> (дата звернення: 09.05.2022).
- Матвієнко О. В. Бібліотека навчального закладу в умовах інформатизації: проблеми і завдання. *Педагогіка і психологія*. 2006. № 4. С. 136–145.
- Матвієнко О. В., Цивін М. Н. Модернізація бібліотеки: від аксіологічного підходу до кіберфізичної концепції. *Феномен бібліотек в сучасному світі* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 30 верес. 2021 р. Маріуполь, 2021. С. 185–189.
- Матвієнко О., Цивін М. «Цифрові трансформації» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*. 2021. Т. 4, № 2. С. 146–158.
- Онищенко О. С. Бібліотеки в цифровому середовищі: курс на індивідуальний інтегрований сервіс. URL: http://www.nbuv.gov.ua/sites/default/files/all_files/201910_artilces_field_dormat_files/conf_onychenko_2019.pdf (дата звернення: 07.05.2022)
- Проект Мінцифри та FAVBET «Цифровізація бібліотек» став найкращою практикою взаємодії бізнесу з державою. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/proekt-mintsifri-ta-favbet-tsifrovizatsiya-bibliotek-stav-naykrashchoyu-praktikoyu-vzaemodii-biznesu-z-derzhavoyu> (дата звернення: 06.05.2022).
- Соколов В. Ю. Бібліотечний гуманізм. *Українська бібліотечна енциклопедія*. 14.03.2017. URL: <https://ube.nlu.org.ua/> (дата звернення: 06.05.2022).

- Хіміч Я. О. Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек : посіб. для бібліотекарів за програмою підвищ. кваліфікації. Київ : Самміт-книга, 2012. 88 с.
- Чачко А. С. Библиотекведение в человеческом измерении. Киев ; Москва, 2000. 168 с.
- Чачко А. С. Теория библиотеки: гуманитарные и технологические проблемы в контексте ценностного (аксиологического) подхода. URL: <http://libconfs.narod.ru/2003/s1/chachko.htm> (дата звернення: 08.05.2022).
- Ярошенко Т. О., Чуканова С. О. Роль цифрової гуманітаристики у модернізації сучасного бібліотекознавства. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2018. Вип. 1. С. 10–17.
- Stults R. Media Space. Xerox PARC, 1986. URL: https://www.academia.edu/44010741/Media_Space_Xerox_PARC_1986 (дата звернення: 09.05.2022).

REFERENCES

- Voskoboinikova-Huzieva, O. V. (2014, October 8–10). Humanistychni ta tekhnokratychni pidkhody do pobudovy stratehii rozvytku bibliotechno-informatsiinoi sfery [Humanistic and Technocratic Approaches to Building a Strategy for the Development of Library and Information Sphere]. In *Adaptatsiia zavdan i funktsii naukovoї biblioteki do vymoh rozvytku tsyfrovyykh informatsiinykh resursiv [Adaptation of Tasks and Functions of the Scientific Library to the Requirements of Digital Information Resources Development]*, International Conference, Kyiv, Ukraine. Vernadsky National Library of Ukraine. <http://conference.nbu.gov.ua/report/view/id/102> [in Ukrainian].
- Konakh, V. K. (2015). Vynyknennia ta evoliutsiia poniattia "media-prostir" v naukovi dumtsi [The Emergence and Evolution of the Concept of "Media Space" in Scientific Thought]. *Visnyk of Dnipropetrovsk University. Series: Philosophy. Sociology. Political Sciences*, 2, 112–129 [in Ukrainian].
- Mazhara, L. (2021, September 20). *Bibliokhab yak suchasnyi bibliotechnyi prostir [Bibliokhab as a Modern Library Space]*. <https://zounb.zp.ua/resource/zaporizhkyy-kray/zaporizhzhya-bibliotechne/fahova-osvita/bibliokhab-yak-suchasnyj-bibliotechnij-prostir> [in Ukrainian].
- Matviienko, O. V. (2006). Biblioteka navchalnoho zakladu v umovakh informatyzatsii: problemy i zavdannya [Library of an Educational Institution in the Conditions of Informatization: Issues and Tasks]. *Pedahohika i Psykholohiia*, 4, 136–145 [in Ukrainian].
- Matviienko, O. V., & Tsyvin, M. N. (2021a, September 30). Modernizatsiia biblioteki: vid aksiolohichnoho pidkhodu do kiberfizychnoi kontseptsii [Library Modernization: from the Axiological Approach to the Cyberphysical Concept]. In *Fenomen bibliotek v suchasnomu sviti [The Phenomenon of Libraries in the Modern World]*, II All-Ukrainian Scientific-practical Conference with International Participation (pp. 185–189), Mariupol, Ukraine [in Ukrainian].
- Matviienko, O., & Tsyvin, M. (2021b). "Tsyfrovi transformatsii" spetsialnosti 029 "Informatsiina, bibliotechna ta arkhivna sprava" ["Digital Transformations" of Specialty 029 "Information, Library and Archival Studies"]. *Digital Platform: Information Technologies in Sociocultural Sphere*, 4(2), 146–158 [in Ukrainian].
- Onyshchenko, O. S. (2019). *Biblioteki v tsyfrovomu seredovyshchi: kurs na indyvidualnyi intehrovanyi servis [Libraries in the Digital Environment: a Course on Individual Integrated Service]*. http://www.nbu.gov.ua/sites/default/files/all_files/201910_artilces_field_dopmat_files/conf_onyshchenko_2019.pdf [in Ukrainian].
- Ministry and Committee for Digital Transformation of Ukraine. (2021, May 21). *Proiekt Mintsyfry ta FAVBET "Tsyfrovizatsiia bibliotek" stav naikrashchoiu praktykoiu vzaemodii biznesu z derzhavoiu [The Project of the Ministry of Culture and FAVBET "Digitalization of Libraries"*

- Has Become the Best Practice of Business Interaction With the State*]. <https://thedigital.gov.ua/news/proekt-mintsifri-ta-favbet-tsifrovizatsiya-bibliotek-stav-naykrashchoyu-praktikoyu-vzaemodii-biznesu-z-derzhavoyu> [in Ukrainian].
- Sokolov, V. Yu. (2017, 14 March). Bibliotechnyi humanism [Library Humanism]. In *Ukrainska bibliotekna entsyklopediia [Ukrainian Library Encyclopedia]*. <https://ube.nlu.org.ua/> [in Ukrainian].
- Khimich, Ya. O. (2012). *Innovatsiini zminy v bibliotetsi na osnovi proektnoho, kadrovoho menedzhmentu ta initsiatyvnoi diialnosti bibliotek [Innovative Changes in the Library Based on Project, Personnel Management and Initiative Activities of Libraries]*. Sammit-knyha [in Ukrainian].
- Chachko, A. S. (2000). *Bibliotekovedenie v chelovecheskom izmerenii [Library Science in the Human Dimension]*. Kyiv; Moscow [in Russian].
- Chachko, A. S. (2003). *Teoriya biblioteki: gumanitarnye i tekhnologicheskie problemy v kontekste tsennostnogo (aksiologicheskogo) podkhoda [Library Theory: Humanitarian and Technological Problems in the Context of a Value (Axiological) Approach]*. <http://libconfs.narod.ru/2003/s1/chachko.htm> [in Russian].
- Yaroshenko, T. O., & Chukanova, S. O. (2018). Rol tsyfrovoyi humanitarystyky u modernizatsii suchasnoho bibliotekoznavstva [Digital Humanities Role in Modern Librarianship Innovations]. *Ukrainian Journal on Library and Information Science, 1*, 10–17 [in Ukrainian].
- Stults, R. (1986). *Media Space*. Xerox PARC, https://www.academia.edu/44010741/Media_Space_Xerox_PARC_1986 [in English].

UDC 021.2:[004.5:316.772]:304.2

Svitlana Khrushch,
Deputy Dean, Faculty
of Distance Education,
Assistant, Department
of Computer Science,
e-mail: svektor.ua@gmail.com
ORCID: 0000-0001-9349-7762

INNOVATIVE MEDIA SPACE OF THE MODERN LIBRARY: AXIOLOGICAL GUIDELINES OF FUNCTIONING

The aim of the research is to outline the axiological guidelines for the functioning of the innovative media space of a modern library.

The research methodology is based on general scientific methods of generalisation, systematisation and forecasting. The hypothetical method made it possible to define the «innovative media space of a modern library» based on a value-based approach in library science.

The scientific novelty of the research lies in the substantiation of the value approach to the creation and functioning of the innovative media space of a modern library. The author's definition of the concept of «innovative media space of a modern library» is a set of technical, technology and software tools of library activities formed in the process of digital transformations of the library aimed at meeting the information and social and communicative needs of citizens, due to their professional, social activities, education, leisure, life, tasks of personal growth and communication.

Conclusions. In the context of digital transformations of libraries, the issue of avoiding technology determinism and the need to adapt the humanistic function of the library to innovative shifts remains relevant. Technology and social-communicative components of innovative media space of modern libraries should be considered in the relationship and interaction following the axiological guidelines of the library, including the implementation of social, educational, value-oriented, moral and ethical, memorial, environmental recreational functions. The theory and methodology of research on the digital technology issues in libraries is a value approach, which consists of the joint study of humanitarian issues (library's purpose) and technology issues (ways to implement the library's purpose). From the point of view of the value approach, the innovative media space of a modern library is a set of technical, technology and software tools of library activity formed in the digital transformations of the library aimed at meeting the information and social and communicative needs of citizens, due to their professional, social activities, education, leisure, life, tasks of personal growth and communication.

Keywords: innovations, library, media space, value approach

Стаття надійшла до редакції 25.04.2022 р.